

УДК 35:368.02

DOI: <https://doi.org/10.32782/2304-0920/6-79-20>

Шевцова О. Й.

Шип Д. О.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

СТРАТЕГІЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ БАНКУ

У статті проаналізовано різні підходи до управління капіталом банку у сучасних теоретичних дослідженнях щодо методів управління капіталом та його місця у системі стратегічного управління банком. Розглянуто еволюцію концептуальних підходів до цілого управління капіталом банку відповідно до розвитку економічної теорії в цілому та змінам умов господарювання. Наголошено про необхідність використання принципів корпоративного управління в управлінні капіталом банку. Визначено сучасні тенденції зміни вимог до структури капіталу в системі банківського регулювання та нагляду. Автори пропонують у процесі стратегічного управління капіталом враховувати різні рівні стратегій відповідно до обраної корпоративної мети банку. Рекомендовано варіанти побудови ієрархії підстратегій у корпоративному стратегічному управлінні банком.

Ключові слова: структура капіталу, джерела, ризики, стратегія, методи управління.

Постановка проблеми. Проблемність і актуальність процесів управління капіталом банку, його регулювання на рівні банківської системи можливо визначити за особливостями методичних підходів, за якими досліджується банківський капітал. Розглядається капітал всієї банківської системи і темпи зростання її капіталізації. Співвідношення капіталу банківської системи до валового внутрішнього продукту країни визначають одним з індикаторів розвитку її економіки. Капіталізація банку є одним з факторів, що впливає на формування системно важливої банківської установи: високий рівень капіталізації з одного боку є забезпеченням фінансової стійкості банку, з іншого боку – фактор виникнення системного ризику. Особлива увага приділяється статутному капіталу банку. Система управління капіталом банку будується з урахуванням впливу державного регулювання і політики регулятора.

Стрімкий розвиток банківської системи в Україні, відносно розвитку аналогічних систем у країнах, в яких ринкова економіка мала безперервний період існування, а також високі темпи змін в умовах інтеграції із світовим фінансовим ринком, потребують стратегічних форм управління банком і його капіталом. Розвиток управління капіталом має відбуватися у поєднанні з корпоративною стратегією банку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням проблематики управління капіталом банку присвячено наукові праці таких фахівців, як М.Д. Алексєєнко, О.Д. Вовчак, Я.В. Грудзевич, Ю.В. Доленко, К.О. Іваній, В.В. Коваленко, А.С. Криклій, І.В. Пасічник, Л.О. Примостка, С.М. Савлук, Л.Я. Слобода, В.В. Фостяк та ін. Увага науковців приділяється найчастіше проблемам підвищення капіталізації як банківської системи, так і окремих банків [1], достатності

власного капіталу банку [2], корекції вимог до регулювання капіталу банку [3; 4]. Капітал банку розглядається як дієвий фактор підтримки конкурентоздатності банківської системи України [5], чинник його стабільності [6] та зростання економіки [7]. Одним з аспектів управління капіталу визначено методи управління [8; 9], у тому числі із урахуванням зарубіжного досвіду [10], в умовах фінансової кризи. В теоретичних дослідженнях управління капіталом банку особливим є визначення питань щодо окремих складників власного капіталу банку: статутного капіталу, субординованого боргу [11; 12; 13].

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Але, не дивлячись на постійну увагу науковців до зазначених наукових проблем, актуальним, на нашу думку, залишаються стратегічні аспекти та виміри управління капіталом окремої банківської установи.

Мета статті визначення місця управління банківським капіталом в системі корпоративного управління та структури можливих стратегій банку.

Виклад основного матеріалу. Удосконалення процесу управління капіталом відбувається від зміни усвідомлення нових цілей в управлінні капіталом до визначення методів та інструментів їх реалізації.

На початковому етапі становлення банківської системи в умовах розвитку фінансового ринку України основною метою власників та менеджерів обирається отримання прибутку, що не завжди було забезпечено відповідним капіталом і призводило до банкрутства достатньо великої кількості банків [3, с. 116]: 1994 рік – 12 банків; 1995 рік – 20, 1996 рік – 45 (пряме банкрутство), 60 (приховане банкрутство), 1997 рік – 38 банків.

Розвиток банківської системи та економіки країни вимагав виконання банківським капіталом функції забезпечення фінансової стійкості для надання все більшого обсягу послуг. Національний банк України поступово підвищував вимоги до мінімального розміру статутного капіталу. Основними в управлінні капіталом банку, відповідно до уточненої мети, фахівці визначають методи внутрішніх і зовнішніх джерел поповнення капіталу [14, с. 96]. Підвищення капіталізації банків і всієї банківської системи у наступному десятиріччі – одна з найактуальніших тем наукових публікацій.

Так, управління капіталом банку Зінковською Я.В. пропонується розвивати послуговуючись механізмом управління, як сукупністю методів, інструментів управління та регулятивних правил на макро- і на мікрорівні, що застосовуються суб'єктами у процесі управління і спрямовуються на забезпечення капіталізації банку в цілому [8, с. 32].

Каднічанська В.М. вказує на те, що головна мета процесу управління банківським капіталом полягає в залученні та підтримці достатнього обсягу капіталу для розширення діяльності і створення захисту від ризиків [5, с. 1]. Призначення банківського капіталу виражається в його функціях. Як відомо, власний капітал банку виконує такі функції: захисна, забезпечення оперативної діяльності, регулююча.

Стратегічний інструментарій в управлінні банківським капіталом також враховує різні аспекти збільшення капіталу. Іваній К.О. зазначає, що на процес управління капіталом банку впливають зовнішні і внутрішні фактори, і від їхнього стану залежить результат діяльності керованого

об'єкта. При цьому автор називає внутрішні фактори як першорядні, від яких залежить постановка стратегічної мети управління капіталом банку [15, с. 712]. Науковець вказує на те, що на макрорівні учасниками системи управління капіталом банку є Національний банк України, а також Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР). На мікрорівні – це менеджмент банку, як суб'єкт управління. І якщо основними функціями з боку НБУ є банківське регулювання та нагляд, то завдання Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку є забезпечення реалізації єдиної державної політики щодо цінних паперів і функціонування фондового ринку в Україні, а також здійснення правового регулювання відносин, що виникають на ринку цінних паперів у багатовимірній діяльності банків – активних учасників фондового ринку.

Управління капіталом банку у стратегічному форматі реалізовується в межах банківського менеджменту та в умовах регулювання діяльності НБУ і НКЦПФР.

Застосування принципів і методів стратегічного управління розглядає Вовчак О.Д. [16, с. 40] щодо формування корпоративної стратегії на основі досвіду банків з іноземним капіталом. Відповідно до стратегічному спрямуванню представлено комплекс різних цілей банку, що пропонується досягати за рахунок побудови піраміди корпоративної стратегії управління в банку на етапі розробки стратегії.

Чернишова Л.І. [17, с. 293] звертає увагу також на необхідність комплексного підходу до стратегічного управління банківським капіталом. Авторка пропонує реалізовувати стратегічне управління банківським капіталом через формування бажаної структури елементів капіталу, підтримку достатнього обсягу капіталу для проведення діяльності і захисту від банківських ризиків.

При цьому зазначаються знайомі вже завдання такі, як пошук джерел нарощування капіталу та прийняття рішення щодо використання прибутку банку в системі управління саме його капіталом.

Бобиль В.В. представляє стратегії управління капіталом банку вже з позиції управління ризиками [18, с. 7] в ситуаціях варіативного співвідношення прибутковості та ліквідності банку, розвиваючи три типи стратегії управління власним капіталом банку О.А. Кириченко [19, с. 336].

Управління капіталом банку, як один з компонентів фінансового менеджменту банку на сьогодні передбуває в одній з найактуальніших зон уваги фахівців. На це впливає і необхідність забезпечувати нові регуляторні вимоги НБУ, які пов'язані зі структурою капіталу банку, з його достатнім обсягом, з необхідністю дотримання показників фінансової стійкості та реалізацією ефективного ризик-менеджменту за розширенім переліком ризиків банківської діяльності.

Зміна структури банківського капіталу пов'язана з потребою формування резервних коштів відповідно ідентифікованим ризикам, а також з тим, що мета управління капіталом банку набуває нового рівня усвідомлення його корпоративної важливості. А саме, переходу від цілі забезпечення фінансової стійкості банківської установи, відповідно теорії стійкого економічного розвитку, до забезпечення добробуту власників капіталу банку – максимізації його ринкової вартості. Саме за рахунок цього відбувається розвиток не тільки управління капіталом банку, а й система його корпоративного управління.

Стратегія формування капіталу банку щодо його акціонерних характеристик переходить у центр уваги корпоративного менеджменту. Вона має бути орієнтована на цілі загальної корпоративної стратегії з урахуванням різних інтересів власників. Цьому сприятиме зміна структури капіталу, а саме, коли у складі основного капіталу враховуються прості акції, а у складі додаткового капіталу – привileйовані акції зареєстрованого статутного капіталу банку (рис. 1).

Стратегія управління капіталом виступає у якості однієї з підстратегій до головної корпоративної мети зростання ринкової вартості капіталу.

У цьому стратегічному наборі має також бути ресурсна стратегія з відповідним вибором джерел для формування капіталу банку.

За період з початку 2017 року до серпня 2019 року банківська система України збільшила свою капіталізацію шляхом поповнення статутного капіталу в 55 банках на 35,3 млрд грн [20, с. 2]. За рахунок власних коштів акціонерів банків зростання відбулось на 55% загальної суми. На другому місці знаходиться субординований борг, у розмірі 34%. Наповнення за рахунок прибутку відбулось у розмірі 9%, і усього 2% приходиться на процеси приєднання банків один до іншого.

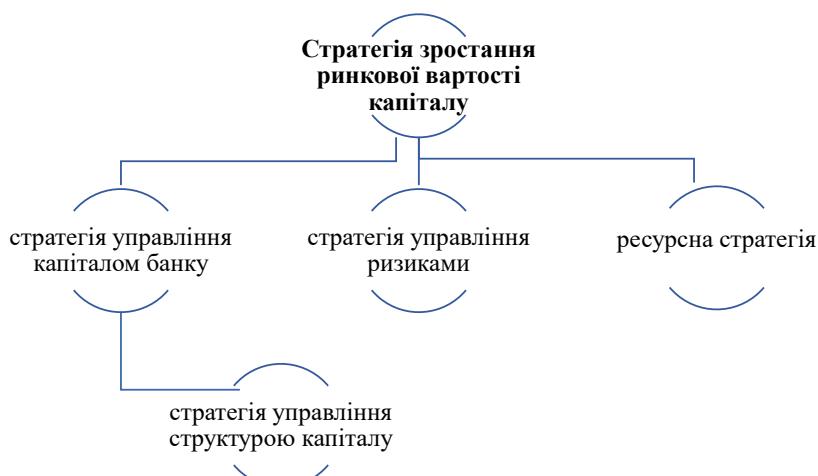

Рис. 1. Ієархія підстратегій в системі корпоративної стратегії банку
Джерело: побудовано авторами

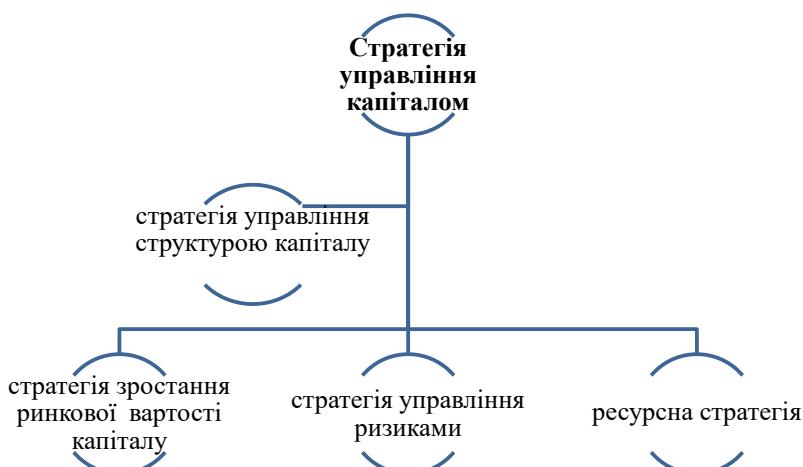

Рис. 2. Ієархія підстратегій в системі стратегічного управління капіталом банку
Джерело: побудовано авторами

Найбільш привабливим джерелом збільшення статутного капіталу є прибуток. Здебільшого всі банки у 2018 році отримали достатні показники прибутковості. 21,7 млрд грн прибутку було отримано банківською системою. У 2019 році позитивні тенденції зберігаються, але обсягів отриманих прибутків далеко не достатньо для необхідного зростання статутного капіталу. Тому кошти власників банків залишаються тим джерелом, який обирають найчастіше. З 2019 року Національний банк України розпочав ретельніше контролювати якість джерела поповнення статутного капіталу. Так, операції, за якими отримано кошти спрямовані у статутний капітал, мають бути економічно обґрунтованими і ринковими; кошти мають існувати в безготівковій формі безперервно упродовж року та більше. Оцінка проводиться також тих економічних суб'єктів, з якими отримано дохід. Потребується певний час на проведення перевірки, очікування на відповідь за додатковими запитами регулятора, якщо інформація не достатньо повна. Удосконалення процесу управління капіталом відбувається від зміни усвідомлення нових цілей в управлінні капіталом до визначення методів та інструментів їх реалізації. Застосування різних джерел поповнення капіталу пов'язано з різними ризиками, які необхідно ідентифікувати, оцінювати, забезпечувати захист в стратегічному часовому періоді.

Стратегію управління ризиками вважають однією з важливіших складових загальної стратегії управління банком [21, с. 93].

В процесі управління капіталом банку необхідно розглядати цілій спектр ризиків як на різних етапах життєвого циклу банку, так і в ситуаціях застосування окремих інструментів його поповнення:

- формування капіталу банку, що тільки створюється;
- формування структури власного капіталу банку на етапі розширення присутності на ринку банківських послуг;
- збільшення статутного капіталу банку за рахунок залучених ресурсів;
- збільшення статутного капіталу банку за рахунок запозичених ресурсів, тощо.

Стратегія управління капіталом банку в свою чергу також може бути головною корпоративною стратегією банку Набір стратегій для цього варіанту представлений на рисунку 2.

Це дає можливість управлювати капіталом відповідно до принципів корпоративного управління: максимізації добробуту акціонерів за рахунок зростання ринкової вартості акцій товариства, а також отримання акціонерами дивідендів.

Висновки і пропозиції. Дослідження еволюції підходів до управління капіталом банку дало визначити переход від стратегічних цілей отримання прибутку до цілей забезпечення фінансової стійкості банку, а потім до цілі підвищення ринкової вартості акціонерного капіталу банку.

Підвищення ринкової вартості капіталу може бути головною стратегічною метою банку і управління капіталом виступає одним із складників корпоративної стратегії. Якщо банк обиратиме управління капіталом банку у якості основної мети, то відповідно цьому зростання його ринкової вартості буде в ієархії стратегій на другому рівні.

У наборі стратегій щодо управління капіталом банку важливо узгоджувати цілі і завдання

між стратегіями управління ризиками, ресурсною стратегією, структурною щодо збільшення статутного та формування власного капіталу банку. Ідентифікація і оцінка ризиків формування капіталу потребує диференціації методичних підходів до банків, що знаходяться на різних етапах свого життєвого циклу. Стратегічні рішення ризик-менеджменту мають відповідати спрямуванням ресурсної стратегії банку на окремі джерела поповнення його капіталу.

Список використаних джерел:

1. Савлук С.М. Стимулювання нарощування власного капіталу банків. *Фінанси України*. 2009. № 2. С. 111–117.
2. Ларіонова К.Л., Безвух С.В. Достатність власного капіталу банків України в 2015-2017 роках: стан, проблеми та шляхи вирішенні. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2018. Вип. 22. С. 811–818.
3. Грудзевич Я.В., Грудзевич У.Я. Трансформація вимог до регулювання капіталу банків України. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2016. Вип. 2. С. 115–122.
4. Дідур С.В., Шаповал Л.П., Єпік О.І. Управління регулятивним капіталом у банківській системі України. *Priazovskyj ekonomichnyj vіsnik. Klasichnyj privatnyj universitet*. 2018. Вип. 5(10). С. 337–342.
5. Кадніанска В.М., Лазько А.А. Вплив обсягів капіталу на конкурентоздатність банківської системи України. URL: 28978-53701-1-PB.pdf – Foxid Reader (дата звернення: 10.11.2019).
6. Пасичник І.В., Кебедова К.Р. Достатність капіталу як чинник стабільності банківського сектору для забезпечення стратегічного розвитку банківської системи. *Економіка і суспільство*. 2018. Вип. № 9. С. 1123–1128.
7. Ковда Н.І., Татьяніна С.М. Капіталізація банків як чинник зростання економіки України. *Інфраструктура ринку*. 2018. Вип. 22. С. 203–208.
8. Зінковська Я.В. Актуальні аспекти управління капіталом комерційного банку. *Проблеми матеріальної культури. Економічні науки*. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/91500/08-Zinkovska.pdf?sequence=1> (дата звернення: 10.11.2019).
9. Слобода Л.Я., Юрків Н.Я. Обґрунтування методів управління власним капіталом банків. *Регіональна економіка*. 2012. № 1. С. 117–123.
10. Слобода Л.Я., Фостяк В.В. Зарубіжний досвід управління капіталом банків. *Інвестиції: управління, практика, досвід*. 2014. № 11. С. 25–31.
11. Бортіка Л.І., Афанасьєва О.Б. Вплив субординованого боргу і гібридного капіталу на діяльність банків. 2018 URL: <http://www.bsfa.edu.ua/files/konf/bortika,oleksun.pdf> (дата звернення: 10.11.2019).
12. Дмитренко М.Й., Свічинський М.М. Модернізація структури банківського капіталу та джерел його фінансування в умовах фінансової глобалізації. *Фінансовий простір*. 2011. № 1 (1). С. 58–66.
13. масюк Ю.В. Самойленко І.О. Управління структурою капіталу банку. *Молодий вчений*. 2017. № 4 (44). С. 715–718.
14. Примостка Л.О. *Фінансовий менеджмент у банку*: підручник. Київ : КНЕУ, 2004. 468 с.
15. Іваній К.О. Роль та місце управління банківським капіталом в системі управління банком. *Глобальні та національні проблеми економіки. Миколаївський нац-ний університет ім. В.О. Сухомлинського*. 2015. Вип. 6. С. 711–715.
16. Вовчак О.Д. Розвиток стратегічного управління та його особливості в банках з іноземним капіталом. *Технологический аудит и резервы производства*. 2016. № 4/5(30). С. 36–41.
17. Чернишова Л.І. Концепція комплексного підходу до стратегічного управління банківським капіталом. *Праці Одеського політехнічного університету*. 2011. Вип. 2(36). С. 290–296.
18. Бобиль В.В. Обґрунтування інструментів управління банківськими ризиками в умовах фінансової кризи. URL: <https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/10669/1/22.pdf> (дата звернення 10.11.2019).
19. Банківський менеджмент : навчальний посібник / О.А. Кириченко, І.В. Гіленко, С.Л. Роголь та ін.; за ред. О.А. Кириченка. 3-те вид., перероб. і доп. Київ : Знання-Прес, 2002. 438 с.
20. Жебанова К., Дащкевич Д. Збільшення статутного капіталу банку: як підготуватися. *Економічна правда*. 19.08.2019. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2019/08/19/650722/> (дата звернення: 10.11.2019).
21. Гребенюк Н.В. Формування технологій стратегічного управління банком, ураховуючи його функціональні особливості. *Науковий вісник ужгородського національного університету*. 2016. Вип. 7, Ч. 1. С. 92–95.

References:

1. Savluk S.M. (2009) Stymuljuvannja naroshhuvannja vlasnogho kapitalu bankiv [Stimulating the ownership of bank capital]. *Finansy Ukrayiny*, no. 2, pp. 111–117.
2. Larionova K.L., Bezzvukh S.V. (2018) Dostatnistj vlasnogho kapitalu bankiv Ukrayiny v 2015-2017 rokakh: stan, problemy ta shljakhy vyrishennja [Capital adequacy of Ukrainian banks in 2015-2017: status, problems and solutions]. *Globальні та національні проблеми економіки. Mykolajivskyyj nacionalnyj universytet imeni V.O. Sukhomlynskogo*, vol. 22, pp. 811–818.
3. Ghrudzhevych Ja.V., Ghrudzhevych U.Ja. (2016) Transformacija vymogh do reghuljuvannja kapitalu bankiv Ukrayiny [Transformation of capital requirements of Ukrainian banks]. *Socialno-ekonomichni problemy suchasnogho periodu Ukrayiny*, vol. 2, pp. 115–122.
4. Didur S.V., Shapoval L.P., Jepik O.I. (2018) Upravlinnja reghulatyvnym kapitalom u bankivskij systemi Ukrayiny [Management of regulatory capital in the banking system of Ukraine]. *Pryazovskyj ekonomichnyj visnyk. Klasichnyj pryvatnyj universitet*, vol. 5(10), pp. 337–342.
5. Kadnichanskja V.M., Lazjko A.A. (2012) Vplyv obsjaghiv kapitalu na konkurentozdatnistj bankivskoj systemy Ukrayiny [Influence of capital volumes on competitiveness of the Ukrainian banking system]. Available at: 28978-53701-1-PB.pdf – Foxid Reader (accessed 10 November 2019).
6. Pasichnyk I.V., Kjebjedova K.R. (2018) Dostatnistj kapitalu jak chynnyk stabilnosti bankivskoj sektoru dlja zabezpechennja strategichnogo rozvytku bankivskoj systemy [Capital adequacy as a factor in the stability of the banking sector to ensure the strategic development of the banking system]. *Ekonomika i suspiljstvo*, no 9, pp. 1123–1128.
7. Kovda N.I., Tatjanina S.M. (2018) Kapitalizacija bankiv jak chynnyk zrostannja ekonomiky Ukrayiny [Bank capitalization as a factor in the growth of the Ukrainian economy]. *Infrastruktura rynku*, vol. 22, pp. 203–208.
8. Zinkovska Ja.V. Aktualjni aspekty upravlinnja kapitalom komercijnogho banku [Topical aspects of commercial bank capital management]. *Problemy materialnoji kuljturnyj. Ekonomichni nauky*. Available at: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/91500/08-Zinkovska.pdf?sequence=1> (accessed 10 November 2019).

9. Sloboda L.Ja., Jurkiv N.Ja. (2012) Obgruntuvannja metodiv upravlinnja vlasnym kapitalom bankiv [Substantiation of bank equity management methods]. *Reghionalna ekonomika*, no 1, pp. 117–123.
10. Sloboda L.Ja., Fostjak V.V. (2014) Zarubizhnij dosvid upravlinnja kapitalom bankiv [Foreign experience in managing banks' capital]. *Investyciji: upravlinnja, praktyka, dosvid*, no 11, pp. 25–31.
11. Bortika L.I., Afanasj'eva O.B. (2018) Vplyv subordynovanoho borghu i ghibrydnogho kapitalu na dijaljnistj bankiv [Impact of subordinated debt and hybrid capital on banks' activities]. Available at: <http://www.bsfa.edu.ua/files/konf/bortika,oleksun.pdf> (accessed 10 November 2019).
12. Dmytrenko M.J., Svichynsjkyj M.M. (2011) Modernizacija struktury bankivskogho kapitalu ta dzerel jogho finansuvannja v umovakh finansovoji għlobalizaciji [Modernization of bank capital structure and sources of its financing in the conditions of financial globalization]. *Finansovyj prostir*, no 1(1), pp. 58–66.
13. Masjuk Ju.V., Samojlenko I.O. (2017) Upravlinnja strukturoju kapitalu banku [Management of bank's capital structure]. *Molodiy vechenyj*, no 4 (44), pp. 715–718.
14. Prymostka L.O. (2004) Finansovyj menedžment u banku: pidruchnyk [Financial management in the bank: textbook]. Kiev: KNEU, 468 p.
15. Ivanič K.O. (2015) Rolj ta misce upravlinnja bankivskym kapitalom v sistemi upravlinnja bankom [Role and place of bank capital management in the bank management system]. *Għlobalni ta' nacionali problemi ekonomiky*, vol. 6, pp. 711–715.
16. Vovchak O.D. (2016) Rozvytok strategichchnogho upravlinnja ta' jogho osoblyvosti v bankakh z inozemnym kapitalom [Development of strategic management and its peculiarities in banks with foreign capital]. *Tekhnologhycheskyj audyt y rezervy proyzvodstva*, no. 4/5(30), pp. 36–41.
17. Chernyshova L.I. (2016) Koncepcija kompleksnogho pidkhodu do strategichchnogho upravlinnja bankivskym kapitalom [The concept of a comprehensive approach to the strategic management of banking capital]. *Praci Odesjkogho politeknichnogho universytetu*, vol. 2(36), pp. 290–296.
18. Bobylj V.V. Obgruntuvannja instrumentiv upravlinnja bankivskym ryzykamy v umovakh finansovoji kryzy [Substantiation of banking risk management tools in the financial crisis]. Available at: <https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/10669/1/22.pdf> (accessed 10 November 2019).
19. Kyrychenko O.A., Ghilenko I.V., Rogholj S.L. ta in.; za red. Kyrychenko O. A. (2002). Bankivskij menedžment: Navchalnyj posibnyk [Banking Management: A Tutorial]. 3-tje vyd., pererob. i dop. Kiev: Znannya-Pre, 438 p.
20. Zhebanova K., Dashkevych D. (19.08.2019). Zbiljsennja statutnogho kapitalu banku: jak pidghotuvatysja [Increase in the Bank's authorized capital: how to prepare]. *Ekonomichna pravda*. Available at: <https://www.epravda.com.ua/columns/2019/08/19/650722/> (accessed 10 November 2019).
21. Ghrebenjuk N.V. (2016) Formuvannja tekhnologijj stratgegichchnogho upravlinnja bankom, urakhovujuchy jogho funkcionaljni osoblyvosti [Formation of strategic management technologies of the bank, taking into account its functional features]. *Naukovyj visnyk uzhgorods'kogho nacionałjnogho universytetu*, no. 7, vol. 1, pp. 92–95.

Шевцова Е. И.

Шип Д. А.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

СТРАТЕГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ УПРАВЛЕНИЯ КАПИТАЛОМ БАНКА

Резюме

В статье проанализированы различные подходы к управлению капиталом банка в современных теоретических исследованиях по методам управления капиталом и его места в системе стратегического управления банком. Рассмотрена эволюция концептуальных подходов к целям управления капиталом банка в соответствии с развитием экономической теории в целом и изменениям условия хозяйствования. Отмечено о необходимости использования принципов корпоративного управления в управлении капиталом банка. Определены современные тенденции изменения требований к структуре капитала в системе банковского регулирования и надзора. Авторы предлагают в процессе стратегического управления капиталом учитывать разные уровни стратегий в соответствии с выбранной корпоративной цели банка. Рекомендовано варианты построения иерархии подстратегий в корпоративном стратегическом управлении банком.

Ключевые слова: структура капитала, источники, риски, стратегия, методы управления.

Shevtsova Olena

Shyp Dmitriy

Oles Honchar Dnipro National University

STRATEGIC ASPECTS OF BANKS CAPITAL MANAGEMENT

Summary

The problem and relevance of the bank's capital management processes, its regulation at the banking system level can be determined by the peculiarities of methodological approaches by which the banking capital is studied. The capital of the entire banking system and the rate of growth of its capitalization are considered. The ratio of the capital of the banking system to the gross domestic product of the country is determined by one of the indicators of the development of its economy. Bank capitalization is one of the factors influencing the formation of a systemically important banking institution: a high level of capitalization on the one hand is a guarantee of financial stability of the bank, on the other hand, a systemic risk factor. Particular attention is paid to the authorized capital of the bank. The bank's capital management system is built to take into account the impact of government regulation and the regulator's policies. The rapid development of the banking system in Ukraine, relative to the development of similar systems in countries in which the market economy has had a continuous period of existence, as well as high rates of change in terms of integration with the global financial market, require strategic forms of management of the bank and its capital. The development of capital management must be in conjunction with the Bank's corporate strategy. The purpose of the article is to determine the place of bank capital management in the corporate governance system and the structure of possible bank strategies. The article analyzes different approaches to managing a bank's capital in modern theoretical studies on methods of managing capital and its place in the strategic management system of a bank. The evolution of conceptual approaches to the goals of bank capital management in accordance with the development of economic theory as a whole and changes in business conditions are considered. The necessity to apply the principles of corporate governance in managing the bank's capital was emphasized. The modern tendencies of changing requirements to the capital structure in the system of banking regulation and supervision are determined. The authors propose to consider different levels of strategies in the strategic capital management process according to the chosen corporate objective of the bank. Options for constructing a hierarchy of sub-strategies in corporate strategic bank management are recommended.

Keywords: capital structure, sources, risks, strategy, management methods.